

nr. 81 / 16 – 29 august 2015 – apariție bilunară

DIMITRIOS

Foaia parohială a Bisericii Sf. Dumitru - Poșta

www.sfantuldumitruposta.ro revista.dimitrios@yahoo.com
<https://www.facebook.com/RevistaDimitrios>

CVÂNTUL SĂPTĂMÂNII

Să iertăm, pur și simplu!

pr. paroh Mihai Gojgar

Puțini sunt cei care, ajunși în fața duhovnicului, au bucuria să constate că nu au nimic de iertat, că sunt împăcați cu toată lumea și că eventualele răutăți pricinuite de semenii au fost accidente de care nici măcar nu își mai aduc aminte. Rememorez chipurile acestor fericiți care nu mai știu nici măcar dacă lucrurile s-au petrecut cu adevărat, malițiozitatea actelor și vorbelor celor din jur rămânând un abur fără consistență și cu o existență dubitabilă. Ei mi-au fost modele pentru actualizarea cuvântului evanghelic din cea de-a XI-a duminică după Rusalii. În cadrul Sfintei Liturghii s-a citit Pilda datornicului nemilostiv (Matei XVIII, 23-35), pericopă pusă în legătură cu dialogul despre iertare, pe care Mântuitorul Hristos îl avea cu ucenicii Săi.

Textul e cunoscut; imensa datorie a unui slujbaș este iertată de stăpânul său, dar el nu dovedește aceleași sentimente de milă și dragoste pentru un coleg de serviciu, care îi datora o sumă de 600.000 de ori mai mică. Lui i se iertaseră 10.000 de talanți (echivalentul a 2 miliarde de lei!!!), iar el nu a fost în stare să păsuiască un amărât care îi datora 100 de dinari (echivalentul a trei salarii lunare, să zicem 3.000 de lei). Te întrebi, cum e posibil așa ceva? Cum poți fi atât de nerecunoscător? Am în minte și gesturile înflăcărâte de dorința de a împărtăși bucuria cu ceilalți a atâtor oameni, după un examen, după un succes, ori după ieșirea dintr-o încercare. E firesc să dai mai departe din bucuria și încrederea primite, de aceea comportamentul slugii nemilostive este odios, dezagreabil în cel mai urât-mirositor mod cu putință. El pare să se așeze cu lejeritate în panoplia personajelor care au caricaturizat firea umană, ca bogatul nemilostiv față de Lazăr sau nebunul căruia îi rodise țarina.

Vedeți, însă, că Domnul se folosește de o pildă pentru a releva adevăruri spirituale, de o importanță covârșitoare pentru viața noastră în eternitate. Nu degeaba spune mai întâi o povestioară și, abia apoi, le transmite apostolilor tâlcul parabolei: "Tot așa și Tatăl Meu cel ceresc vă va face vouă, dacă nu veți ierta - fiecare fratelui său - din inimile voastre" (v. 35).

Iertarea! Oh, ce chestiune dificilă! Cât de greu este să ierți cu adevărat! Să ne analizăm cu atenție, vă rog! Nu-i așa că de multe ori așteptăm să fim rugați să iertăm? Să ni se facă temenele? Să ni se dea un cadou, o răscumpărare, ceva?

Și... nu încercăm un sentiment de biruință când îl vedem pe celălalt cum vine spășit? În cazul în care se întâmplă toate acestea, simțim și plăcerea de a-i reproșa greșeala, de a-l mustra, deși apare ca evidentă conștientizarea faptei de către cel vinovat. Iar cel mai important aspect ține de miza iertării; dacă greșeala poate fi iertată. Constatăm că între noi faliile se măresc de la stadiul de râpe incomode, dar ușor de depășit, până la abisuri imposibil de traversat într-o viață de om. Mă apasă chipurile înțeleștate ale celor care nu-și uită frații pentru o bucată de pământ, colegul pentru o promovare necinstită sau tatăl pentru o bătaie din copilărie. Durerea lor e sinceră și o înțeleg. Ce mă doare este că terapeutica noastră, a celor de lângă ei, eșuează.

Să învățăm de la Stăpân! Când în fața lui vine datornicul cu imensul credit de jumătate de miliard de dolari, cu neputință de plătit în multe generații, Stăpânul îl condamnă la temniță și torturi. Asta e bunătate? Nu, asta e pedagogie, pentru că iată ce urmează. Debitorul cade în genunchi și cere răbdare, pentru că va plăti tot. Serios? Cum poți fi atât de mincinos? Un calcul simplu arată că îți trebuie 150.000 de ani să achiți datoria. Tu o știi, Stăpânul o știe. O să spună că îți bați joc de el! Dar, nu! Surpriză: "milostivindu-se de el, i-a dat drumul și i-a iertat și datoria" (v. 27). A venit pentru o amânare și a plecat deplin iertat. Nu cred să fie pe pământ vreo instituție bancară să aibă milă între clauzele contractului de împrumut, ori altcineva care să poată uita de 500 de milioane de dolari. Dacă există, atunci este limpede că a înțeles dumnezeiasca pildă a iertării divine. Una caracterizată de generozitate necondiționată și de instantaneitate.

Să ne gândim bine când cineva vine să-și ceară iertare, să ne gândim dacă nu cumva și noi suntem iertați de semenii, de colegi, de vecini, de frați, de părinți, de parteneri de trafic, de prieteni și, mai ales, de Dumnezeu. Sau, știți ceva? Să nu ne mai gândim deloc; să iertăm, pur și simplu!

NE PUTEM SĂRBĂTORI ZIUA NUMELUI PE 15 AUGUST, DE PRĂZNICUL ADORMIRII MAICII DOMNULUI SAU PE 29 AUGUST, DE PRĂZNICUL TĂIERII CAPULUI SFÂNTULUI PROROC IOAN BOTEZĂTORUL?

pr. Marius Curelea

Mirabela, La mulți ani, sâmbătă este ziua ta. Sunt cuvintele adresate unei doamne, mamă a trei copii, divorțată, recăsătorită, dar nu la biserică. Părinte, ziua mea este pe 8 septembrie, căci doar nu mă sărbătoresc cu morții, mi-a răspuns femeia.

Dreptmăritori creștini, ne aflăm în luna august, ultima din anul bisericesc. În decursul acestei luni, pe lângă perioada de post de două săptămâni, avem și trei mari sărbători ale Bisericii noastre strămoșești: *Schimbarea la Față, Adormirea Maicii Domnului și Tăierea Capului Sfântului Ioan Botezătorul*. Două dintre acestea ne vorbesc despre adormire sau moarte. Adormirea a două personaje biblice, care au avut un rol determinant în istoria mântuirii neamului omenesc, prin faptul că L-au întâlnit pe Fiul lui Dumnezeu, născându-L și botezându-L.

Problema care se ivește cu prilejul acestor două mari sărbători creștine este dacă sărbătorim onomastica celor ocrotiți de acești sfinți determinanți ai ortodoxiei. Biserica

îndeamnă să se sărbătorească creștinii, cu evlavie, mai întâi mergând la biserică, unde ar fi bine să se împărtășească cu sfintele Taine, apoi continuând cu o masă în familie la care să domnească bucuria comuniunii.

Creștinii, doar cu numele și nu cu fapta, au frică de moarte, nu cunosc ce înseamnă acest pas, această trecere. De aceea glasul preotului la amvon nu conținește în a chema creștinul în biserică, la sfintele slujbe și taine, de unde să învețe despre Învierea lui Hristos, Fiul lui Dumnezeu, despre faptul că întru această Înviere au adormit sfinții prăznuiți în calendarul bisericesc, întru nădejdea întâlnirii în veșnicie cu cel care ne dă numele de creștin. Putem așadar să ne sărbătorim onomastica, sărbătoarea numelui, după legi dumnezeiești, mântuitoare și nu omenești sau trecătoare.

La mulți ani Ionilor și Ioanelor care îl iubesc pe Sfântul Ioan și caută să viețuiască după cum a trăit și sfântul lor ocrotitor și nu după cum a trăit ucigașul ocrotitorului lor.

DUMINICILE ÎMPREVĂ

Anca Chiriac

licențiat în Drept

După Sf. Liturghie am fost invitați de către Pr. Paroh Mihai să vizităm Muzeul Național Tehnic Prof. Ing. "Dimitrie Leonida". Alături de un ghid, a fost captivant să descoperim invenții tehnice foarte vechi care au la bază același sistem ca în prezent și datorită cărora interacțiunea socială a ajuns la nivelul din ziua de azi. Descoperiri care ne-au permis să călătorim și să cunoaștem oameni noi, civilizații diferite. Invenții precum telefonul, fotografia, mașinile de scris, mașinile și motoarele auto, aeriene sau feroviare, sunt privite ca niște lucruri date, simple și nesofisticate. Dar în muzeu, am văzut cu câtă trudă a ajuns omul să aibă condiții de viață atât de mult îmbunătățite. Muzeul este foarte bine dotat, în toate domeniile pe care le prezintă, iar atmosfera este una revelatoare. O congruență a trecutului și prezentului. Percepția noastră este limitată de lucrurile pe care le vedem de zi cu zi, însă lucruri noi, încărcate de putere mistică, care aduc trecutul în prezent și duc prezentul în trecut, se află în apropierea noastră, la o distanță care nu măsoară mai mult decât inițiativa de a le descoperi. Oameni de seamă, inventatori de excepție stau portretizați alături de invențiile lor, parcă veghind la rodul muncii de-o viață dăruită omenirii. Mulțumiri lor!

Activitățile colective asemeni acesteia, desfășurată cu cei din comunitatea Bisericii Sf. Dumitru, sunt ca o gură de aer proaspăt și sperăm ca mereu să fim cât mai numeroși.

PROGRAM LITURGIC 17 - 30 AUGUST

18.08 - 6.00 - Sf. Liturghie;
19.08 - 18.00 - Maslu;
21.08 - 18.00 - Acatistul Sf. Haralambie;
22.08 - Parastase (dacă sunt anunțate din timp);
23.08 - 8.00 - Utrenia și Sf. Liturghie;
24.08 - 18.00 - Program de spovedanie;

25.08 - 6.00 - Sf. Liturghie;
26.08 - 18.00 - Maslu;
28.08 - 18.00 - Vecernie;
29.08 (Tăierea Capului Sf. Ioan Botezătorul)
- 8.00 - Utrenia și Sf. Liturghie;
30.08 - 8.00 - Utrenia și Sf. Liturghie.

Iuliana Lazăr
jurnalist

1 august 2015, ora 7, Gara de Nord. Printre cei mulți, un grup de zece călători de la Biserica "Sfântul Dumitru Poștă" care urcă în trenul ce duce spre Sinaia. De ce în tren? Poate și pentru că mulți dintre noi nu ne mai aduceam aminte când am călătorit ultima dată cu CFR-ul. De ce Sinaia? În mod sigur, pentru istorie, pentru bogata paletă de obiective pe care ți-o oferă orașul, pentru frumusețea peisajelor și pentru aerul de munte, dar și pentru temperatura care, vara, nu atinge pragul caniculei (aveam să descoperim în ziua aceea că nu au fost mai mult de 20 de grade). După o călătorie de o oră și jumătate, coborâm în "Perla Carpaților". Din gară, urcăm spre Bulevardul Carol I și, în drum spre telecabină, trecem pe lângă Primăria Sinaia.

Orașul e aproape pustiu. Poate din cauza ploii care a căzut neconținut cu o zi înainte, răcind atmosfera, sau poate pentru că foarte mulți preferă, în această perioadă de concedii, litoralul. Prin urmare, deși ne făceam griji că vom aștepta minute bune pentru a urca, în mai puțin de jumătate de oră suntem la Cota 2000. Tragem cu toții aerul tare în piept și, la propunerea părintelui Mihai Gojgar, facem câțiva pași pe Valea Dorului. Fără să ne dăm seama, pierdem numărul celor câțiva pași și, deși nu suntem echipați corespunzător, coborâm pe o altă vale, cea a soarelui, de data aceasta. Fără soare, dar cu mult entuziasm, ne bucurăm de peisaj (atât cât ceața ne permite să vedem), de liniște și de florile din iarba udă. Dacă la coborâre nu ne-am dat seama de distanța parcursă, la întoarcere drumul pare interminabil. Ne adunăm, însă, forțele și, cu pauze pe traseu, revenim la telecabină pentru a ne întoarce în oraș, unde, după o bine-venită și bine-meritată masă de prânz, luăm calea Peșului.

Timpu nu ne permite să facem un tur ghidat foarte complex, așa că îl alegem pe cel mai scurt: 45 de minute. Construit între 1873 și 1914 la dorința Regelui Carol I (piatra de temelie a fost pusă în urmă cu 140 de ani, pe data de 10 august), castelul este unul dintre cele mai importante și frumoase monumente din Europa. Chiar dacă majoritatea l-am mai vizitat cel puțin o dată, niciodată nu te plictisești să-i redescoperi bogăția istorică, arhitectonică și artistică. Dovadă că locul este plin de turiști, nu doar români, ci și străini.

Lăsăm în urma noastră reședința de vară a Regelui Carol I și a Reginei Elisabeta și coborâm spre cel mai important obiectiv religios al zonei: Mănăstirea Sinaia, cea de la care localitatea preia denumirea în secolul al XIX-lea.

Așezământul datează de pe la 1690 și este ctitorie a spătarului Mihail Cantacuzino. În mica biserică veche, ridicată în stil brâncovenesc, ne atrag atenția frescele lui Părvu Mutu Zugravul. Ne reculegem apoi, preț de câteva minute, în biserica mare a așezământului, cu hramul "Sfânta Treime". Ca elemente de unicatitate, am aflat că lăcașul a fost prima biserică electrificată din țara noastră și, totodată, la Mănăstirea Sinaia a fost deschis primul muzeu religios de la noi. Evenimentul avea loc în 1895, la împlinirea a 200 de ani de la întemeierea așezământului monahal.

Ultimul obiectiv pe care ne-am propus să îl vizităm a fost cazinoul. De fapt, cazino în trecut, mai exact din 1913, anul inaugurării sale, și până la începutul celui de-al doilea Război Mondial, în 1945. Astăzi, cu o istorie cel puțin interesantă și o arhitectură elegantă, monumentul găzduiește Centrul Internațional de Conferințe, aici fiind organizate frecvent evenimente corporative sau private.

O zi este prea puțin pentru ofertele cu care te întâmpină Sinaia. Nouă ne-au mai rămas de vizitat, pentru o dată viitoare, Pelișorul, Casa Nicolae Iorga, Muzeul Rezervației Naturale Bucegi, Casa Memorială "George Enescu" și, de ce nu, de făcut și un alt traseu montan.

Chiar dacă poate părea banală pentru bucureșteni ("Iarăși Valea Prahovei?!"), Sinaia rămâne o importantă destinație turistică ce merită vizitată. Chiar și pentru o zi.

Silviu – Constantin Nedelcu

doctorand în biblioteconomie, psalt - Biserica Sf. Dumitru

Biserica de lemn a boierului Badea Bălăceanu

Unii istorici au afirmat că biserica a fost construită din lemn de către Badea Bălăceanu.

Prima mențiune o găsim la istoricul G. I. Ionescu-Gion vorbind despre Biserica Sf. Dumitru, în lucrarea sa intitulată *Istoria Bucureștilor* care a fost tipărită în anul 1899, la Stabilimentul Grafic I. V Socecu din București, a afirmat că „(biserica) era clădită din lemn sau, mai bine, reparată de vornicul Badea Bălăceanul, pe la jumătatea secolului XVII” (p. 185).

Generalul P. V. Năsturel, în lucrarea sa *Biserica Stavropoleos din București după documentele din Arhivele Statului cu planuri și vederi fotografice*, publicată la București în anul 1906 la Tipografia Cărților Bisericești, spune că „biserica a fost, în adevăr, făcută de Badé, de lemn, și o va fi reparat el de mai multe ori până cât a trăit” (foto alăturat).

Și Acad. Ioan C. Filitti, citându-i pe cei doi autori amintiți mai sus, afirmă că „un act dela 1754 ni spune că biserica a fost mai întâi de lemn, făcută de vornicul Badea Bălăcianu” (p. 3).

Păreră unanim acceptată a istoricilor este aceea că Badea Bălăceanu a fost primul ctitor al bisericii de lemn aflată pe proprietățile sale, de lângă curtea domnească, cu hramul Sf. Mare Mucenic Dumitrie.

Deși Acad. Ioan C. Filitti afirmă despre Badea Bălăceanu că „acesta a fost primul fondator al Bisericii Sf. Dumitru, înainte de anul 1655” (p. 3), putem completa spunând că nu a fost primul fondator ci unul dintre cei mai importanți ctitori pe care i-a avut biserica aceasta în bogata sa istorie. În sprijinul celor afirmate de mine vin cu un document redactat în București, datat în 5 noiembrie 1652, având titlul următor: „Dumitru Vărgatu vinde lui Constantin (Cantacuzino) mare postelnic un loc în mahalaua Tabacilor, ce merge până în apa Dîmboviței” (POTRA, George. *Documente privitoare la Istoria Orașului București (1594-1821)*. București: Editura Academiei Republicii Populare Române, 1961, p. 108).

Documentul cu pricina este scurt și reprezintă actul de vânzare al unui teren în orașul București, în mahalaua Tabacilor, și a fost scris de „popa Stoica de la biserica de Jurământ” (p. 108). Acest document este foarte important deoarece aflăm numele primului preot cunoscut în documente, care a slujit în biserica de lemn rectitorită de către Badea Bălăceanu.

8) Biserica Sf. Dumitru.

Răposatul Gion vorbind¹ despre *biserica de jurământ* din mahalaua Bălăceanului zice că: la 1674 „Badé Bălăceanul, Contos, a reparat biserica și succesorii săi Matei Bălăcénul și faimosul Agă Constantin Bălăcénul, ginerile «lui Șerban Vodă Cantacuzino, împreună cu verii lor, boierii «Proroceni, sunt ctitorii bisericii Sftului Dumitru după 1689».

«Biserica, zice, este a Vornicului Badé Bălăcénul; era «clădită de lemn sau, mai bine, reparată de Vornicul Badé Bălăcénul pe la jumătatea secolului al XVII-lea etc.

Sub numele *Badé Bălăceanul* Vel Dvornic nu cunoaștem decât pe tatăl lui *Constantin Agă Bălăceanul* și nu știm să fi avut și un alt fiu *Matei*. Fratele său *Pîtrașco* a avut însă pe *Matei Vălaful za Aproni*, prin urmare, *Matei* era vărul lui *Constantin Agă*.

Biserica a fost, în adevăr, făcută de *Badé*, de lemn, și o va fi reparat el de mai multe ori până cât a trăit; dar, de *piatră*, nu o au putut ridica nici urmașii lui, căci *Constantin Agă* este ucis la 1690, nici nimeni alții care ar fi putut să se dea drept *ctitori*, după 1689.

În adevăr, următorul document constată că până în a doua jumătate a secolului al XVIII-lea *biserica de lemn* a lui *Badé Vornicul* era în picioare, *tot de lemn*, așa că până

¹ *Istoria Bucureștilor* pag. 185.

Există și ipoteza conform căreia biserica să fi fost de piatră înaintea de anul 1595, când Sinan Pașa a incendiat Bucureștiul în luna octombrie odată cu retragerea sa. Din nefericire nu există vreun document intern în care să se spună cu exactitate acest lucru, nici măcar în memoriile călătorilor străini în Țările Române. Există totuși posibilitatea ca această ipoteză să fie adevărată din două motive: 1) biserica se afla chiar lângă curtea domnească și 2) la jurămintele ce aveau loc aici, veneau boierii din toată Țara Românească, ba însuși Domnitorul Țării și uneori chiar Mitropolitul. Pentru o astfel de ceremonie, cum erau jurămintele, trebuia să existe un anumit ritual ce presupunea un anume fast, care nu trebuia să fie mai prejos decât cel cu care erau obișnuți Domnul țării sau Mitropolitul ori alți arhierei. În memoriile călătorilor străini prin Țările Române sunt descrise cu lux de amănunte clădirile din București, dintre care majoritatea celor din centru erau din lemn însă erau și multe case din piatră, nu sunt descrise și construcțiile bisericilor decât în puține cazuri, cum ar fi Biserica Mitropoliei ș. a.

După incendiul din 1595 biserica este posibil să fi fost re construită din lemn, precum casele din mahalaua Bălăceanu.

Biserica Sf. Dumitru - Poștă

**Str. Franceză Nr. 1 Sector 3,
București**

0727 394 631

Redacția:

Pr. Mihai Gojgar - coordonator
Teodora Poptean - redactor șef
Emanuel Tudor - grafică
Silviu-Constantin Nedelcu -
secretar de redacție
Mihaela Iancu - distribuție

ISSN 2393 – 4859

ISSN-L 2393 – 4859

Tipar realizat la

www.pimcopy.com

Email:
pimcopy@yahoo.com

Adresa:
**B-dul Regina Elisabeta,
Nr. 28
Sector 5, București
Tel. 0758971001**

**RO 02 RZBR 0000 0600 1219 1317 – LEI
RO 18 RZBR 0000 0600 1435 9658 – EURO
RO 93 RZBR 0000 0600 1435 9666 – USD
Raiffeisen Bank, Agenția Decebal.**